

PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA W OPOLU

WYMAGANIA EDUKACYJNE

SPECJALNOŚĆ - INSTRUMENTALISTYKA

SPECJALIZACJA - OBÓJ

DRUGI ETAP EDUKACYJNY

Opracowała: mgr Katarzyna Blicharska-Wczasek

Opracowane w oparciu o Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 lipca 2023 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego

Dz.U. z 2023 r., poz. 1754

Opole 2023

CELE KSZTAŁCENIA

1. Przyswojenie wiedzy z zakresu gry na oboju.
2. Wykształcenie umiejętności gry na instrumencie.
3. Prezentacja publiczna.
4. Funkcjonowanie w środowisku artystycznym.

TREŚCI NAUCZANIA I KRYTERIA WERYFIKACJI

1. Przyswojenie wiedzy z zakresu gry na oboju.

1) zasady bezpieczeństwa i higieny pracy;

Uczeń

- określa warunki bezpieczeństwa i higieny pracy;
- omawia czynniki wpływające na bezpieczeństwo.

2) historia instrumentu i wiedza w zakresie literatury przedmiotu;

Uczeń

- omawia w zarysie historię oboju i jego odmiany;
- wymienia reprezentatywne utwory obojowe oraz ich kompozytorów z różnych epok;
- podaje przykłady wykorzystania oboju w literaturze kameralnej i orkiestrowej;
- wymienia wybitnych oboistów o znaczącym dorobku artystycznym;
- rozróżnia cechy charakterystyczne epoki, stylu i budowy formalnej utworów.

3) budowa i pielęgnacja instrumentu;

Uczeń

- omawia budowę oboju (w tym mechanizm) oraz zasady jego pielęgnacji;
- orientuje się w problematyce dotyczącej budowy i higieny stroików, zna podstawowe parametry stroika;
- potrafi dokonać obróbki stroika;
- identyfikuje usterki instrumentu, dokonuje prostych napraw i regulacji.

4) technika wykonawcza.

Uczeń

- omawia warsztat wykonawczy, w tym budowę aparatu oddechowego oraz jego rolę w grze na oboju;
- opisuje możliwości techniczne instrumentu;
- wskazuje podstawowe czynniki mające wpływ na intonację;
- charakteryzuje podstawowe techniki wykonawcze w muzyce współczesnej.

2. Wykształcenie umiejętności gry na instrumencie.

1) aparat gry;

Uczeń

- prezentuje poprawny aparat gry, w tym technikę oddechową i technikę zadęcia;
- kontroluje prawidłową postawę, ułożenie rąk i palców podczas gry.

2) technika gry;

Uczeń

- stosuje różne sposoby efektywnego przygotowania do gry;

- posługuje się różnorodnymi technikami artykulacyjnymi, dynamiką, agogiką oraz potrafi modulować barwę dźwięku z zachowaniem prawidłowej intonacji;
- dysponuje biegłością techniczną pozwalającą na wykonywanie utworów o charakterze wirtuozowskim;
- stosuje współczesne techniki wykonawcze;
- posługuje się wyrównanym brzmieniem oraz poprawną intonacją w całej skali instrumentu.

3) interpretacja;

Uczeń

- interpretuje utwory zgodnie ze stylem danej epoki i ich budową formalną;
- dobiera środki wyrazu zgodnie z charakterem prezentowanego utworu;
- wykazuje się w grze kreatywnością, muzykalnością i wrażliwością artystyczną.

4) specjalistyczna terminologia, notacja muzyczna;

Uczeń

- posługuje się specjalistyczną terminologią;
- realizuje zasady notacji muzycznej;
- czyta nuty a vista.

5) samodzielna praca;

Uczeń

- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy;
- realizuje proces ćwiczenia poszczególnych elementów warsztatu według wskazówek nauczyciela;
- kontroluje własną grę podczas ćwiczenia;
- potrafi ocenić jakość wykonywanych zadań;
- stosuje w działaniach praktycznych wiedzę z zakresu przedmiotów teoretycznych;
- stosuje różne sposoby zapamiętywania tekstu nutowego;
- korzysta z narzędzi pomocnych w ćwiczeniu;
- planuje i organizuje systematyczną pracę.

6) współpraca

Uczeń

- realizuje zadania artystyczne w grze z innymi uczniami lub nauczycielem;
- współpracuje z akompaniatorem;
- dostosowuje sposób gry do składu i aparatu wykonawczego, charakteru utworu oraz wykonywanej partii;
- prawidłowo intonuje dźwięk a1 w celu nastrojenia zespołu kameralnego lub orkiestry.

3. Prezentacja publiczna

1) praktyka estradowa;

Uczeń

- koncentruje się podczas występu;
- opanowuje tremę;
- ocenia warunki akustyczne sali i dostosowuje do nich sposób wykonania;
- stosuje zasady poprawnego zachowania podczas publicznej prezentacji;
- wykonuje z pamięci część utworów ze swojego repertuaru.

2) prezentacja w mediach cyfrowych

Uczeń

- korzysta z technologii informacyjnej i komunikacyjnej w realizacji zadań artystycznych;
- obsługuje sprzęt elektroniczny umożliwiający rejestrację swojej gry;
- potrafi publikować swoje prezentacje artystyczne z zachowaniem ochrony własności intelektualnej.

4. Funkcjonowanie w środowisku artystycznym.

1) rozwój artystyczny i zawodowy;

Uczeń

- analizuje własne kompetencje;
- identyfikuje obszary wiedzy i umiejętności wymagające doskonalenia;
- wyznacza sobie cele rozwojowe, sposoby i terminy ich realizacji;
- aktualizuje swoją wiedzę i rozwija umiejętności;
- wykorzystuje różne źródła informacji w celu doskonalenia umiejętności zawodowych;
- dokumentuje i archiwizuje własne dokonania twórcze;
- aktywnie uczestniczy w życiu artystycznym

2) etyka zawodowa.

Uczeń

- przestrzega zasad etycznych oraz utrzymuje właściwe relacje w środowisku;
- przewiduje skutki podejmowanych działań i ponosi odpowiedzialność za podejmowane decyzje.

Klasa I

Okres I

- zapoznanie ucznia z historią oboju – uczniowie rozpoczynający naukę,
- korekty dotyczące zadęcia, oddechu, postawy, układu rąk w zależności od stopnia zaawansowania ucznia i przeprowadzenie koniecznych zmian,
- opanowanie skali instrumentu oraz swobodne poruszanie się w jej obrębie
- kształtowanie prawidłowego oddechu i emisji dźwięku,
- opanowanie gam durowych i molowych do 3 znaków przykluczowych granych całymi nutami, półnutami i ćwierćnutami w obrębie skali c^1-c^3 , w wolnym tempie, z pamięci.
- wykonanie do 8 etiid lub ćwiczeń technicznych
- czytanie nut a'vista
- wykonanie do 3 krótkich utworów z fortepianem lub bez akompaniamentu

- granie łatwych duetów
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Program przesłuchania śródrocznego:

Cześć techniczna:

Wykonanie:

- przygotowanej gamy i pasażu majorowego non legato, legato, wybranej z tonacji do 3 znaków przykluczowych,
- dwóch ćwiczeń lub etiud zawierających różne problemy techniczne,
- gra a vista

Część repertuarowa:

Wykonanie utworu solowego z towarzyszeniem fortepianu lub bez akompaniamentu- utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia., jeżeli cykliczny, to minimum jedna część utworu na pamięć

Okres II

- korekty dotyczące zadęcia, oddechu, postawy, układu rąk w zależności od stopnia zaawansowania ucznia i przeprowadzenie koniecznych zmian,
- opanowanie skali instrumentu oraz swobodne poruszanie się w jej obrębie
- kształtowanie prawidłowego oddechu i emisji dźwięku,
- opanowanie gam durowych i molowych do 3 znaków przykluczowych granych całymi nutami, półnutami i ćwierćnutami w obrębie skali c^1-c^3 , w wolnym tempie, z pamięci.
- wykonanie do 8 etiud lub ćwiczeń technicznych
- czytanie nut a'vista
- wykonanie do 3 krótkich utworów z fortepianem lub bez akompaniamentu
- granie łatwych duetów
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Przesłuchanie techniczne:

Wykonanie:

- przygotowanej gamy i pasażu majorowego non legato, legato, wybranej z tonacji do 3 znaków przykluczowych,
- dwóch ćwiczeń lub etiud zawierających różne problemy techniczne,
- gra a vista

Program egzaminu promocyjnego:

Wykonanie utworu solowego z towarzyszeniem fortepianu lub bez akompaniamentu- utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia.

Klasa II

Okres I

- praca nad warsztatem oddechowym,
- zadęcie i artykulacja – ćwiczenia na stroiku,
- postawa – ćwiczenia na rozluźnienie,
- kolejne, bardziej zaawansowane ćwiczenia palcowe
- poszerzanie skali
- doskonalenie biegłości palcowej - wykonanie do 8 etiud zawierających różne problemy techniczne
- wykonanie gam i pasaży majorowych w tonacjach do 3 znaków przykluczowych z zastosowaniem różnych układów metro rytmicznych + pochody tercjowe, D 7
- granie gam minorowych harmoniczných i melodycznych do 3 znaków przykluczowych w obrębie skali b-d³ non legato, legato w tempie umiarkowanym.
- doskonalenie czytania nut, czytanie nut a'vista,
- zagranie do 3 krótkich utworów solowych z akompaniamentem.
- nabywanie umiejętności samodzielnego strojenia do fortepianu
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Program przesłuchania śródrocznego:

Część techniczna:

Wykonanie:

- przygotowanych gam-majorowej i minorowej harmoniczných i melodycznej oraz pasaży, tercji, D7 w tonacjach określonych w „wymaganiach edukacyjnych”, w tempie umiarkowanym,
- dwóch etiud lub ćwiczeń zawierających różne problemy techniczne,
- gra a vista

Część repertuarowa:

Wykonanie dwóch utworów- utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia.

Okres II

- praca nad warsztatem oddechowym,
- zadęcie i artykulacja – ćwiczenia na stroiku,
- postawa – ćwiczenia na rozluźnienie,
- kolejne, bardziej zaawansowane ćwiczenia palcowe
- poszerzanie skali
- doskonalenie biegłości palcowej - wykonanie do 8 etiud zawierających różne problemy techniczne
- wykonanie gam i pasaży majorowych w tonacjach do 3 znaków przykluczowych z zastosowaniem różnych układów metro rytmicznych + pochody tercjowe, D7
- granie gam minorowych harmoniczných i melodycznych do 3 znaków przykluczowych w obrębie skali b-d³ non legato, legato w tempie umiarkowanym.
- doskonalenie czytania nut, czytanie nut a'vista,
- zagranie do 3 krótkich utworów solowych z akompaniamentem.
- nabywanie umiejętności samodzielnego strojenia do fortepianu
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Przesłuchanie techniczne:

- przygotowanych gam-majorowej i minorowej harmoniczných i melodycznej oraz pasaży, tercji, D7 w tonacjach określonych w „wymaganiach edukacyjnych”, w tempie umiarkowanym,
- dwóch etiud lub ćwiczeń zawierających różne problemy techniczne,
- gra a vista

Program egzaminu promocyjnego:

Wykonanie dwóch utworów - utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia.

Klasa III

Okres I

- oddech, zadęcie, postawa – ćwiczenia,
- praca nad swobodą wydobywania dźwięku – ćwiczenia warsztatowe,
- rozwijanie gry pamięciowej,
- praca nad intonacją i artykulacją,
- rozwijanie skali i swobody poruszania się w różnych rejestrach,
- wykonanie gam i pasaży majorowych oraz minorowych do 4 znaków przykluczowych w obrębie skali b-f³ z zastosowaniem różnej artykulacji i dynamiki oraz różnych układów metrycznych w tempie umiarkowanym.
- Granie w gamach tercji, kwart, D7
- Granie gam minorowych harmonicznym (z tercjami) i melodycznym
- wykonanie do 8 etud zawierających różne problemy.
- czytanie a vista (ćwiczenia),
- granie duetów.
- utwory solowe.
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze),

Program przesłuchania śródrocznego:

Część techniczna:

Wykonanie:

- przygotowanej gamy majorowej, gamy minorowej harmonicznym (z tercjami) i melodycznym oraz pasaży (tonacje w wymaganiach edukacyjnych) w tempie umiarkowanym,
- gamy majorowej w układzie tercji, kwart oraz D7
- dwóch etud zawierających różne problemy techniczne,
- gra a vista

Część repertuarowa:

Wykonanie dwóch utworów - utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia.

Okres II

- oddech, zadęcie, postawa – ćwiczenia,
- praca nad swobodą wydobywania dźwięku – ćwiczenia warsztatowe,
- rozwijanie gry pamięciowej,
- praca nad intonacją i artykulacją,
- rozwijanie skali i swobody poruszania się w różnych rejestrach,

- wykonanie gam i pasaży majorowych oraz minorowych do 4 znaków przykluczowych w obrębie skali b-f³ z zastosowaniem różnej artykulacji i dynamiki oraz różnych układów metrorymicznych w tempie umiarkowanym.
- Granie w gamach tercji, kwart oraz D7
- Granie gam minorowych harmonicznych (z tercjami) i melodycznych
- wykonanie do 8 etiud zawierających różne problemy.
- czytanie a vista (ćwiczenia),
- granie duetów.
- utwory solowe.
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze),

Przesłuchanie techniczne:

Wykonanie:

- przygotowanej gamy majorowej, gamy minorowej harmonicznej (z tercjami) i melodycznej oraz pasaży (tonacje w wymaganiach edukacyjnych) w tempie umiarkowanym,
- gamy majorowej w układzie tercji, kwart oraz D7
- dwóch etiud zawierających różne problemy techniczne,
- gra a vista

Program egzaminu promocyjnego:

Wykonanie dwóch utworów - utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia.

Klasa IV

Okres I

- oddech, zadęcie, postawa – swobodne wydobywanie dźwięku w całej skali instrumentu, wyrównanie brzmienia (barwy)
- praca nad skalą instrumentu,
- czytanie nut a'vista,
- praca nad intonacją i artykulacją,
- doskonalenie gry ozdobników
- rozwijanie biegłości palcowej
- wykonanie gam i pasaży majorowych oraz minorowych do 5 znaków przykluczowych, w obrębie skali b-f³ z zastosowaniem różnej artykulacji i dynamiki.
- Granie w gamach tercji, kwart, kwint oraz D7.
- Granie gam minorowych harmonicznych (z tercjami) i melodycznych .
- etiudy i ćwiczenia techniczne i melodyczne do 8 w semestrze,
- rozwijanie wrażliwości muzycznej
- utwory solowe.

- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Program przesłuchania śródrocznego:

Cześć techniczna:

Wykonanie:

- przygotowanej gamy majorowej, minorowej harmoniczej (z tercjami) i melodycznej oraz pasaży(tonacje w wymaganiach edukacyjnych) .
- gamy majorowej w układzie tercji, kwart, kwint oraz D7
- dwóch etiud zawierających różne problemy techniczne,
- gra a vista

Część repertuarowa:

Wykonanie dwóch utworów - utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia.

Okres II

- oddech, zadęcie, postawa – swobodne wydobywanie dźwięku w całej skali instrumentu, wyrównanie brzmienia (barwy)
- praca nad skalą instrumentu,
- czytanie nut a'vista,
- praca nad intonacją i artykulacją,
- doskonalenie gry ozdobników
- rozwijanie biegłości palcowej
- wykonanie gam i pasaży majorowych oraz minorowych do 5 znaków przykluczowych, w obrębie skali b-f3 z zastosowaniem różnej artykulacji i dynamiki.
- Granie w gamach tercji, kwart, kwint oraz D7.
- Granie gam minorowych harmoniczych (z tercjami) i melodycznych .
- etiudy i ćwiczenia techniczne i melodyczne do 8 ,
- rozwijanie wrażliwości muzycznej
- utwory solowe.
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Przesłuchanie techniczne:

Wykonanie:

- przygotowanej gamy majorowej, minorowej harmoniczej (z tercjami) i melodycznej oraz pasaży(tonacje w wymaganiach edukacyjnych) .
- gamy majorowej w układzie tercji, kwart, kwint oraz D7
- dwóch etiud zawierających różne problemy techniczne,

- gra a vista

Program egzaminu promocyjnego:

Wykonanie dwóch utworów - utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia.

Klasa V

Okres I

- czytanie nut a'vista,
- studia orkiestrowe,
- rozwijanie umiejętności gry zespołowej,
- rozwijanie techniki palcowej
- wykonanie gam i pasaży majorowych oraz minorowych do 7 znaków , w obrębie skali instrumentu z zastosowaniem różnej artykulacji i dynamiki.
- Granie w gamach tercji, kwart, kwint, sekst oraz D7.
- Granie gam minorowych harmonicznyc (z tercjami) i melodycznych .
- do 8 etiud lub ćwiczeń technicznych i melodycznych
- utwory solowe.
- praca nad budową frazy, interpretacja utworów z różnych epok
- samodzielne opracowanie utworu
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Program przesłuchania śródrocznego:

Część techniczna:

Wykonanie:

- przygotowanej gamy majorowej, minorowej harmonicznej (z tercjami) i melodycznej oraz pasaży(tonacje w wymaganiach edukacyjnych) .
- gamy majorowej w układzie tercji, kwart, kwint, sekst oraz D7
- dwóch etiud zawierających różne problemy techniczne,
- gra a vista

Część repertuarowa:

Wykonanie dwóch utworów - utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia.

Okres II

- czytanie nut a'vista,
- studia orkiestrowe,
- rozwijanie umiejętności gry zespołowej,
- rozwijanie techniki palcowej
- wykonanie gam i pasaży majorowych oraz minorowych do 7 znaków , w obrębie skali instrumentu z zastosowaniem różnej artykulacji i dynamiki.
- Granie w gamach tercji, kwart, kwint, sekst oraz D7.
- Granie gam minorowych harmonicznyc (z tercjami) i melodycznych .
- do 8 etiud lub ćwiczeń technicznych i melodycznych
- utwory solowe.
- praca nad budową frazy, interpretacja utworów z różnych epok
- samodzielne opracowanie utworu
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Przesłuchanie techniczne:

Wykonanie:

- przygotowanej gamy majorowej, minorowej harmonicznej (z tercjami) i melodycznej oraz pasaży(tonacje w wymaganiach edukacyjnych) .
- gamy majorowej w układzie tercji, kwart, kwint, sekst oraz D7
- dwóch etiud zawierających różne problemy techniczne,
- gra a vista

Program egzaminu promocyjnego:

Wykonanie dwóch utworów - utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia.

Klasa VI

Okres I

- interpretowanie utworu zgodnie z jego budową formalną i charakterem epoki,
- etiudy techniczne i melodyczne (do 10),
- studia orkiestrowe,
- rozwijanie umiejętności gry z akompaniamentem,
- czytanie nut a'vista,

- wykonanie gam i pasaży majorowych oraz minorowych do 7 znaków , w obrębie skali instrumentu z zastosowaniem różnej artykulacji i dynamiki.
- Granie w gamach tercji, kwart, kwint, sekst, septym oraz D7.
- Granie gam minorowych harmonicznych (z tercjami) i melodycznych .
- praca nad podwójnym staccatem
- utwory solowe.
- przygotowanie programu dyplomowego
- minimum jeden występ publiczny (nie licząc egzaminu dyplomowego)

Udział w obowiązkowym przesłuchaniu technicznym dla uczniów klas dyplomowych w I okresie:

Program:

- poprawne wykonanie dwóch etiud o zróżnicowanej problematyce technicznej
- prezentacja przygotowanych fragmentów studiów orkiestrowych

Okres II

- interpretowanie utworu zgodnie z jego budową formalną i charakterem epoki,
- etiudy techniczne i melodyczne (do 8),
- studia orkiestrowe,
- rozwijanie umiejętności gry z akompaniamentem,
- czytanie nut a'vista,
- wykonanie gam i pasaży majorowych oraz minorowych do 7 znaków , w obrębie skali instrumentu z zastosowaniem różnej artykulacji i dynamiki.
- Granie w gamach tercji, kwart, kwint, sekst, septym, oktav oraz D7.
- Granie gam minorowych harmonicznych (z tercjami) i melodycznych .
- praca nad podwójnym staccatem
- utwory solowe.
- przygotowanie programu dyplomowego
- minimum jeden występ publiczny (nie licząc egzaminu dyplomowego)

Program egzaminu dyplomowego:

- koncert (minimum 2 części) lub concertino,
- sonata (minimum 2 części) lub sonatina,
- utwór dowolny,

Utwór lub wybrana część utworu cyklicznego do realizacji z pamięci .